

Organizacja procesu uzyskania dyplomu na kierunku psychologia

Na podstawie § 61 Statutu Uniwersytetu Śląskiego dyrektor kierunku psychologia nadaje, obowiązujący od roku akademickiego 2020/2021, regulamin określający organizację procesu dyplomowania na kierunku psychologia. Został on przyjęty na posiedzeniu rady dydaktycznej kierunku psychologia w dniu 22 września 2020 roku.

Podstawowe regulacje dotyczące pracy dyplomowej odnoszące się do kierunku psychologia

1. Zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce warunkiem ukończenia studiów i zdobycia dyplomu jest uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, pozytywna ocena pracy dyplomowej oraz złożenie egzaminu dyplomowego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów oraz uzyskanie pozytywnych ocen pracy dyplomowej.
2. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na kierunku psychologia oraz umiejętności samodzielnego zaplanowania i przeprowadzenia postępowania badawczego.
3. Praca dyplomowa jest przygotowywana pod kierunkiem osoby, która posiada co najmniej stopień doktora, przy czym zgodnie z Regulaminem studiów w Uniwersytecie Śląskim (zwanym dalej Uczelnią) w przypadku doktorów wymagana jest zgoda dziekana wydawana po zasięgnięciu opinii właściwej rady dydaktycznej.

Zasady składania ofert seminariów magisterskich przez nauczycieli akademickich

1. Oferty seminariów magisterskich są składane przez nauczycieli akademickich w postaci prawidłowo wypełnionego sylabusu, zgodnie z wzorem obowiązującym na danym roku studiów i w terminie wyznaczonym przez dyrektora kierunku psychologia lub zastępcę dyrektora kierunku psychologia (w niniejszym regulaminie te dwie funkcje określone są dalej jako dyrektor kierunku).
2. Oferty seminariów magisterskich mogą składać pracownicy mający co najmniej stopień doktora, zatrudnieni w grupie pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych lub

dydaktycznych, zgodnie ze Statutem Uczelni, który w § 122 określa promowanie i recenzowanie prac dyplomowych jako działalność istotną w rozwoju zawodowym pracowników dydaktycznych.

3. Oferta seminariów magisterskich wymaga akceptacji rady dydaktycznej kierunku psychologia (zwanej dalej radą dydaktyczną).

Zasady zapisów i przyjęć na seminaria magisterskie

1. Każda oferta seminarium magisterskiego powinna zawierać sformułowane przez prowadzącego kryteria przyjęć do grupy seminaryjnej, co jest szczególnie ważne wtedy, kiedy liczba chętnych przekracza limit miejsc. Jeśli takie kryteria nie zostaną podane, dyrektor kierunku przyjmie kryterium rankingu średnich ocen uzyskanych przez studentów w roku akademickim poprzedzającym zapisy.

2. Liczba studentów wymagana do realizacji seminarium magisterskiego wynika z aktualnych przepisów Uniwersytetu Śląskiego w sprawie określania liczebności grup studenckich na zajęciach dydaktycznych i wynosi minimum 10 osób.

3. Zalecana liczba studentów uczestniczących w seminarium magisterskim nie powinna przekroczyć 12 osób.

4. Pozostałe kryteria zapisów i przyjęć na seminaria magisterskie są zgodne z zasadami składania ofert i dokonywania zapisów na zajęcia z przedmiotów wybieranych przez studentów na kierunku psychologia.

Przebieg seminariów magisterskich

1. Seminaria magisterskie trwają cztery semestry (w łącznym wymiarze 180 godzin dla studentów stacjonarnych i 120 godzin dla studentów niestacjonarnych).

2. Dyrektor kierunku, w uzgodnieniu z radą dydaktyczną, określa w niniejszym regulaminie wytyczne obowiązujące wszystkich prowadzących seminaria magisterskie, w szczególności w odniesieniu do sposobu ustalania ocen końcowych modułów. Prowadzący zobowiązani są przedstawić je magistrantom oraz wpisać te zasady w sylabusie. Minimalne wymagania do zaliczenia poszczególnych semestrów seminarium magisterskiego zostają określone w odniesieniu do poszczególnych semestrów:

- semestr I – zapoznanie się z literaturą przedmiotu seminarium, wskazanie obszaru pracy, sformułowanie problemu badawczego, przygotowanie spisu literatury pozwalającej na określenie tematu pracy;
- semestr II – opracowanie części teoretycznej w stopniu pozwalającym na zaplanowanie badań własnych; opracowanie planu badań własnych z uwzględnieniem metod badawczych;
- semestr III - przeprowadzenie badań związanych z tematem pracy oraz ich analiza statystyczna;
- semestr IV - przygotowanie ostatecznej wersji pracy magisterskiej i jej złożenie.

3. Każdy semestr seminarium kończy się zaliczeniem na ocenę. Ocena powinna odzwierciedlać stopień realizacji zadań przewidzianych na dany semestr, terminowość i jakość ich wykonania. W przypadku niedotrzymania terminów zaliczenia określonych przez promotora, wpisywana jest ocena niedostateczna z pierwszego terminu zaliczenia, a promotor wyznacza termin zaliczenia poprawkowego.

4. Promotor może jako regułę zaliczenia seminarium ustalić wymóg obecności na spotkaniach, co powinno być umieszczone w sylabusie.

5. Zasady powtarzania semestru w przypadku niezaliczenia przez studenta ostatniego semestru seminarium dyplomowego ustala dziekan w porozumieniu z promotorem pracy dyplomowej.

6. Student obowiązany jest złożyć pracę dyplomową nie później niż do dnia 30 września. Dziekan, na wniosek studenta, pozytywnie zaopiniowany przez promotora, w uzasadnionych wypadkach może wyznaczyć późniejszy termin złożenia pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy powinien odbyć się w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy licząc od 30 września, a w przypadku studenta odbywającego część studiów za granicą lub uczestniczącego w zagranicznych praktykach studenckich – sześciu miesięcy od daty powrotu.

7. Złożenie pracy dyplomowej jest warunkiem zaliczenia ostatniego semestru seminarium dyplomowego. W przypadku niezłożenia w terminie pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego studenta skreśla się z listy studentów.

8. Zgodnie z Regulaminem studiów w Uczelni student, dla którego jedyną przyczyną skreślenia z listy studentów było niezłożenie pracy dyplomowej w regulaminowym terminie,

może zwrócić się do dziekana o wznowienie studiów na ostatnim semestrze w celu ukończenia i złożenia pracy dyplomowej oraz przystąpienia do egzaminu dyplomowego, jeśli od daty skreślenia upłynęło nie więcej niż 3 lata. Decyzję w sprawie wznowienia studiów podejmuje dziekan wyznaczając promotora pracy dyplomowej.

Kryteria jakie powinna spełniać praca dyplomowa

1. Zgodnie z Regulaminem studiów w Uczelni tematy prac dyplomowych powinny być zgodne z kierunkiem studiów. Przy ich ustalaniu należy uwzględnić zainteresowania naukowe studenta, programy badawcze realizowane w dyscyplinach właściwych dla kierunku studiów oraz możliwości Uczelni w zakresie opieki naukowej nad daną pracą dyplomową.

2. Praca magisterska na kierunku psychologia ma charakter empiryczny. Zawiera opis, analizę i interpretację przeprowadzonych przez studenta badań, a jej styl i forma powinny odnosić się do najlepszych wzorów obowiązujących w dyscyplinie psychologia. Treść i rodzaj pracy są uzgadniane we współpracy z promotorem. Promotor pełni rolę tutora wspierającego studenta, lecz nie może zastępować jego samodzielnej pracy.

3. Student przygotowuje pracę magisterską samodzielnie i powinien wykazać się przy tym umiejętnościami takimi jak:

- znajomość warsztatu pracy naukowca-badacza;
- wiedza z danej dziedziny;
- samodzielność i indywidualne podejście do zagadnień, które w swej pracy prezentuje;
- umiejętność zaprezentowania rezultatów własnej pracy nad problemem badawczym, zgodnie z kanonami wypowiedzi naukowej.

4. Oceny pracy dyplomowej dokonują promotor i recenzent. Pracę uznaje się za ocenioną pozytywnie, jeśli uzyskała dwie oceny pozytywne. W przypadku negatywnej oceny pracy dyplomowej przez recenzenta, dziekan powołuje drugiego recenzenta. Jeśli drugi recenzent wystawił pracy dyplomowej ocenę pozytywną, dziekan dopuszcza studenta do egzaminu dyplomowego. Jeśli drugi recenzent ocenił pracę negatywnie, nie może ona być podstawą

przystąpienia do egzaminu dyplomowego. W tym przypadku student musi przygotować nową pracę dyplomową.

5. Zaleca się, aby objętość pracy magisterskiej na kierunku psychologia w swojej zasadniczej części (tj. bez strony, tytułowej, streszczeń, wykazu bibliografii, załączników i ewentualnych podziękowań) nie przekraczała 120 tysięcy znaków ze spacjami, czyli trzech arkuszy wydawniczych (co daje ok. 66 stron). Jednocześnie zaleca się, aby część teoretyczna pracy nie była obszerniejsza od części empirycznej.

6. Dodatkowe informacje na temat wymagań stawianych pracom magisterskim (w tym dotyczące układu pracy, tworzenia bibliografii, wskazówki edycyjne, wzór strony tytułowej i oświadczeń) są udostępniane studentom w formie oddzielnych dokumentów lub linków na stronie internetowej wydziału. Promotor powinien przedstawić te wymagania na prowadzonym przez siebie seminarium, natomiast student zobowiązany jest do zapoznania się z nimi oraz do stosowania ich w swojej pracy magisterskiej.

Zasady związane z poszanowaniem praw autorskich

1. Za pracę dyplomową może być uznana praca przygotowana samodzielnie przez studenta. Zapis ten dotyczy również częściowych prac zaliczeniowych w poszczególnych semestrach seminarium magisterskiego.

2. Wszelkie informacje podawane w pracy magisterskiej oraz częściowych pracach zaliczeniowych (przedstawianych w poszczególnych semestrach seminarium), których autorstwo nie należy do piszącego pracę, muszą mieć podane źródło.

3. Przedstawienie pracy zaliczeniowej będącej plagiatem skutkuje wpisaniem oceny niedostatecznej zgodnie z § 26 Regulaminu studiów.

4. Jeśli zachodzi podejrzenie, że w złożonej przez studenta pracy magisterskiej naruszone zostało prawo własności intelektualnej, promotor informuje o tym dziekana na piśmie (jednocześnie informując również dyrektora kierunku). Dziekan niezwłocznie zawiadamia na piśmie rektora oraz wstrzymuje wyznaczenie terminu obrony pracy dyplomowej lub wydanie dyplomu do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia dyscyplinarnego lub karnego. Obowiązek poinformowania dziekana dotyczy w równej mierze recenzentów prac dyplomowych oraz przewodniczących komisji egzaminacyjnej.

5. Praca dyplomowa jest pracą pisemną i w związku z tym Uczelnia sprawdza ją przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.
6. Zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku, gdy w pracy dyplomowej stanowiącej podstawę nadania tytułu zawodowego osoba ubiegająca się o ten tytuł przypisała sobie autorstwo istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego, rektor, w drodze decyzji administracyjnej, stwierdza nieważność dyplomu.

Przebieg egzaminu dyplomowego

1. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. Data jego złożenia jest jednocześnie datą ukończenia studiów. W trakcie egzaminu magistrant omawia cztery zagadnienia i otrzymuje oceny częściowe za każdą z odpowiedzi. Dwa zagadnienia dotyczą treści zawartych w standardach kształcenia dla kierunku psychologia z grupy treści podstawowych i kierunkowych. Pytania te podlegają procedurze losowania z puli zagadnień zamieszczonych na stronie internetowej wydziału. Pozostałe dwa zagadnienia przedstawiają w trakcie egzaminu magisterskiego promotor i recenzent pracy magisterskiej. Mogą one być związane z problematyką pracy, metodologią badań własnych, z uzyskanymi wynikami lub też sposobami praktycznego wykorzystywania otrzymanych rezultatów.
2. Egzamin dyplomowy odbywa się przed powołaną przez dziekana komisją, w której skład wchodzi co najmniej trzy osoby, w tym przewodniczący, promotor i recenzent. Przynajmniej jeden z członków komisji powinien posiadać co najmniej stopień doktora habilitowanego.
3. Propozycję składu komisji przedstawia promotor, jednocześnie ustalając z jej członkami termin i godzinę egzaminów dyplomowych poszczególnych studentów, co następnie przekazywane jest do właściwego dziekanatu.
4. Zaleca się przygotowywanie protokołów z przebiegu egzaminu magisterskiego w oparciu o elektroniczny system w postaci Archiwum Prac Dyplomowych <https://apd.us.edu.pl/> (zwany dalej APD).
5. Recenzje pracy dyplomowej są jawne o ile jej przedmiot nie jest objęty tajemnicą prawnie chronioną. Recenzent jest zobowiązany do przygotowywania recenzji wyłącznie w oparciu o plik pracy zatwierdzony w systemie APD.

6. Podstawa obliczenia ostatecznego wyniku studiów oraz zasada ewentualnego podwyższenia oceny końcowej określona jest w Regulaminie studiów w Uczelni w rozdziale pt. egzamin dyplomowy.

7. W przypadku uzyskania z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieprzystąpienia do tego egzaminu w ustalonym terminie dziekan wyznacza drugi termin egzaminu. Powtórny egzamin może się odbyć nie wcześniej niż przed upływem jednego miesiąca i nie później niż po upływie trzech miesięcy od daty pierwszego egzaminu. W uzasadnionych przypadkach dziekan może przywrócić termin egzaminu dyplomowego. Podanie o przywrócenie terminu powinno zostać złożone nie później niż w ciągu 7 dni po ustaniu przyczyny uzasadniającej nieprzystąpienie do egzaminu dyplomowego.